

Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал

для спеціаліста. Превентивна компетентність вихователя ДНЗ є дуже важливою у попередженні агресивної поведінки дошкільників. Вона є складовою професійної компетентності фахівців дошкільної освіти і виступає також важливою умовою попередження агресивної поведінки. Перспективи подальшого наукового пошуку ми пов'язуємо з розробкою інтерактивних технологій підготовки студентів до успішного здійснення попередження агресивної поведінки дітей дошкільного віку.

Література:

1. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу: монографія / Ганна Володимирівна Беленька. – К. : Університет, 2011. – 320 с.
2. Дегтярева Н. В. Значение метапредметного содержания образования в формировании профессиональных компетенций / Н. В. Дегтярева // Международный научный журнал «Интерактивная наука». -2017. - №11. – С.46-47. – DOI 10. 21661/r – 116220.
3. Завыелов А. Е. История развития взглядов на здоровый образ жизни / А. Е. Завыелов // Международный научный журнал «Интерактивная наука». -2017. - №13. – DOI 10. 21661/r – 118234.

Корнієнко А. В., м. Київ

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ГУРТКАХ ДЕКОРАТИВНО- УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Обґрунтовано необхідність модернізації змісту освітнього процесу в гуртках декоративно-ужиткового мистецтва закладів позашкільної освіти. Наголошується, що виховний потенціал декоративно-ужиткового мистецтва міститься у самій його сутності. З-поміж інших видів мистецтва, декоративно-ужиткове є унікальним у вирішенні завдань як художнього так і особистісного розвитку, громадського і духовного становлення підростаючого покоління.

Ключові слова: *декоративно-ужиткове мистецтво, заклад позашкільної освіти, виховний потенціал.*

The necessity of modernizing the content of the educational process in the circles of decorative and applied art of institutions of extracurricular education is substantiated. It is noted that the educational potential of decorative and applied art is contained in its very essence. Among other types of arts, decorative-and-utensils are unique in solving problems of both artistic and personal development, social and spiritual formation of the younger generation.

Keywords: *decorative and applied art, extracurricular educational institution, educational potential.*

Модернізація змісту освіти, впровадження новітніх педагогічних технологій вимагають від закладів позашкільної освіти долучатися до якісних змін. Модернізувати зміст, шукати нові форми, методи навчально-виховної роботи, застосовувати надбання науки і передової практики.

Зміна підходів до освітнього процесу в навчанні і вихованні веде за собою зміни педагогічних технологій, тобто сукупність психолого-педагогічних установок, які характеризують форми, методи, засоби, прийоми навчання та виховання; змістова техніка реалізації навчального процесу; модель сучасної педагогічної діяльності з проектування, організації та проведенню освітнього процесу, створення освітнього середовища, адаптованого до потреб розвитку особистості дитини, її психологічних, інтелектуальних, творчих здібностей, формування соціального досвіду на її основі її власних бажань, урахування природних нахилів і задатків [1].

Сучасні заклади позашкільної освіти часто виконують не додаткову, а, за певних умов, випереджувальну функцію. Ефективність виховання молоді у закладах позашкільної освіти обумовлена багатством змісту, форм та методів виховної діяльності в гуртках та творчих об'єднаннях. Поєднання колективних, групових та індивідуальних занять дозволяє забезпечити цілісний підхід до виховання особистості. Роль і значення позашкільної освіти у всебічному розвитку особистості посилюються тим, що вона сприяє вихованню не лише духовності і моральності, задоволенню різнобічних інтересів, а й стимулює розвиток творчої обдарованості й індивідуальності, залучає дитину до загальнонародської та національної культур, невід'ємною складовою яких є декоративно-ужиткове мистецтво.

Виховний потенціал позашкільного закладу позашкільної освіти ми розглядаємо, як виховні можливості закладу, які можуть бути використані для досягнення мети виховання особистості. Виховний потенціал закладу позашкільної освіти включає наступні компоненти, а саме: ціннісно-цільовий (можливості, обумовлені провідними принципами, соціальними функціями, освітніми та виховними завданнями позашкільної освіти); організаційний

(можливості, що пов'язані з організаційними особливостями діяльності закладу позашкільної освіти); змістовний (можливості, зумовлені специфікою змісту, форм і методів позашкільної освіти).

Останній (змістовний) на нашу думку є визначальним. Тому саме цьому компоненту виховного потенціалу позашкілля, базованому на декоративно-ужитковому мистецтві, ми приділяємо найбільшу увагу.

Вивчення етнографічно-краєзнавчих матеріалів переконливо доводить, що українські національні ремесла мають значний потенціал щодо формування цінностей у підростаючого покоління. Формування інтересу до народів, які мешкають на території рідного краю, його мови, традицій, звичаїв сприяє вихованню свідомого юного громадянина, який шанобливо ставиться до духовних і матеріальних надбань свого народу.

З цією метою на основі аксіологічного підходу нами розроблено ряд модернізованих *навчальних програм* для гуртків декоративно-ужиткового мистецтва закладів позашкільної освіти: «Витинанка» (авт. І.Д. Бровко, А.В. Корнієнко); «Народні ремесла України» (авт. Н.В. Кіріченко, А.В. Корнієнко); «Плетіння та аплікація соломкою» (авт. А.В. Корнієнко, Н.О. Санько); «Кераміка» (авт. А.В. Корнієнко, О.Б. Худолей), зміст яких спрямований на формування інтересу до народної творчості, традицій рідного краю, патріотизму, формування етнокультурних цінностей, актуальність чого набуває особливої гостроти. Зазначимо, що програми схвалено науково-методичною комісією з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства і науки України (протокол №3 від 29.12.2015 р.), тобто повністю готові до використання.

Коротко окреслимо зміст кожної програми:

Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Витинанка» (авт. І.Д.Бровко, А.В. Корнієнко) розрахована на 2 роки навчання (*початковий та основний рівень*), призначена для вихованців молодшого і середнього шкільного віку.

Зміст програми першого року навчання передбачає формування в учнів

інтересу до декоративно-ужиткового мистецтва взагалі і до витинанки зокрема, знайомство з різноманітними видами витинанок, техніками та прийомами витинанки, розвиток у вихованців творчих задатків і здібностей.

Програма другого року навчання спрямовує гуртківців на більш глибоке оволодіння мистецтвом витинання, передбачає удосконалення набутих раніше умінь, навичок та прийомів роботи, творчу самореалізацію учнів.

Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Народні ремесла України» (авт. *Н.В. Кіріченко, А.В.Корнієнко*) передбачає 2 роки навчання (*початковий та основний рівень*), спрямована на вихованців молодшого, середнього і старшого шкільного віку. Програма інтегрує знання гуртківців з історії, народознавства. Під час навчання вихованці опановують різні техніки і прийоми виготовлення різноманітних виробів. Вони отримують початкові знання про властивості матеріалів, форми й декорування виробів, їхню залежність від призначення, поняття про ритм, рапорт, симетрію, асиметрію, кольорову гармонію.

На заняттях початкового рівня вихованці знайомляться з культурою українського народу, історією народної творчості. Здійснюють перші кроки у традиційних українських ремеслах: вишивки, бісероплетіння, килимарства та виготовлення сувенірів, оберегів. Програмою передбачено ознайомлення вихованців з правилами збирання, сортування та зберігання різноманітних матеріалів для роботи в гуртку.

На заняттях основного рівня учні закріплюють набуті уміння та навички. Вони вчаться планувати роботу над виробом, читати ескізи та креслення. На заняттях поглиблюються знання набуті на уроках малювання та трудового навчання в школі.

Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Плетіння та аплікація соломкою» (авт. *Н.О.Санько, А.В.Корнієнко*) передбачає 1 рік навчання (*початковий рівень*), спрямована на вихованців молодшого та середнього шкільного віку.

Зміст програми «Плетіння та аплікація соломкою» спрямований на

ознайомлення з різними техніками виконання декоративно - ужиткових робіт з соломи: аплікації, солом'яної іграшки, виробів з соломи ужиткового та декоративного призначення.

Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «Кераміка» (авт. О.Б. Худoley, А.В. Корнієнко) передбачає 2 роки навчання (початковий та основний рівень), спрямована на вихованців молодшого, середнього та старшого шкільного віку.

Зміст програми спрямований на створення умов для здобуття учнями знань, умінь та навичок у роботі з глиною та іншими пластичними масами, ознайомлення з історією художньої кераміки та гончарства, навчання самостійного планування та організації власного трудового процесу, знаходження шляхів вирішення творчих завдань, оволодіння різноманітними техніками і прийомами ручного ліплення, формування і розвиток практичних вмінь і навичок зі створення самобутніх і оригінальних виробів, підвищення художньої культури дітей шляхом ознайомлення їх з творами майстрів художньої кераміки та гончарства.

Всі програми розроблено згідно з сучасними вимогами до навчальних програм з позашкільної освіти, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Література

1. Бех І. Д. Виховання особистості : У 2 кн. Наукове видання. – К.Либідь, 2003.Кн. 1 : Особистісно орієнтований підхід : теоретико-технологічні засади. – 280 с.
2. Етнокультурне виховання учнів засобами декоративно-ужиткового мистецтва в умовах позашкільного навчального закладу: метод. посіб. / [І. Д. Бровко, А. В. Корнієнко, В. В. Мачуський та інші]; за ред. А. В. Корнієнко. – Д. : Надруковано ПП Дрига Т.В., 2016. – 236 с.
3. Корнієнко А. В. Методика викладання декоративно-ужиткового мистецтва в позашкільних навчальних закладах / А. В.Корнієнко // Мистецтво та освіта. – 2015. – №3 (77). – С.39-42.
4. Мачуський В. В. Аксіологічний підхід до організації освітнього процесу позашкільного навчального закладу / Нові тенденції і явища у дитячому і молодіжному середовищі в Україні: цивілізаційний, культурологічний, інформаційний виміри: зб. наук. праць. – Київ : ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс», 2017. – С. 129-140.
5. Ціннісні орієнтири навчально-виховного процесу у позашкільних навчальних закладах : методичний посібник / А. Е. Бойко, А. В. Корнієнко, О. В. Литовченко [та ін.] ; за ред. В. В. Мачуського. – К. : ТОВ «Артмедіа прінт», 2017. – 272 с.